

Siccatest -Keratoconjunctivitis sicca (KCS) - Sjögrens syndrom (SS)

Gäller för: Ögonkliniken
Faktaägare: Karin Ylvén
Cristin Holm

1.1 Sicca test

1. BUT: Tårfilmsuppsprickningstid efter en droppe fluorescein (färgremsa). Tiden till första tecknet på tåruppsprickning. Normalt > 10 sek.
2. Schirmers test: Testremsa 5 min. Normalt > (5) 10 mm.
3. Lissamin grönt: Inspektion efter en droppe Lissamin grönt (färgremsa). Färgupptag graderas från 0 - , max 9 poäng vardera ögat. (Lissamin grönt ersätter Rose Bengale).

1.2 Keratoconjunctivitis sicca:

Enligt Köpenhamnskriterierna ställs diagnosen keratoconjunctivitis sicca (KCS) genom att **minst två** av följande tre tester är patologiska på **båda ögonen**.

1. Break up time (BUT) patologiskt ≤ 10 sek
2. Schirmers 1 test (S1T) patologiskt ≤ 5 mm/5 min
3. Lissamin grönt (patologiskt ≥ 4 p).

Testerna ovan utföres i nämnd ordning.

1.3 Sjögrens syndrom (SS)

KCS kan vara del i exempelvis **Sjögrens syndrom**. Vid misstanke om icke tidigare känd Sjögrens syndrom och/eller annan systemiskt sjukdom, då KCS kan förekomma, skrivs lämpligen remiss för vidare utredning. Remiss på salivtest/läppbiopsi kan vid misstanke skickas till **käkkirurgiska kliniken**, CLV. Diagnosen Sjögrens syndrom ställs bl a baserat på ögonstatus av distriktsläkare eller reumatolog.

Primärt SS: Patol muntorrhet (xerostomi)

Patol ögontorrhet (keratokonjunktivitis sicca, KCS)

Sekundärt SS: Xerostomi *och/ eller* KCS *och* kronisk reumatisk sjukdom t ex RA

KCS ingår i diagnosen SS (förekommer även vid andra kroniska reumatiska sjukdomar). SS-diagnosen ställes av reumatolog/eller pats läkare på VC, och vi konstaterar KCS som del i denna diagnos, enligt nuvarande gällande kriterier, *Köpenhamns*kriterierna. Se Sicca test!

Xerostomi konstateras på käkkirurgiska kliniken CLV. Salivtest:

- Vilosaliv: 2,6 ml/15 min = normalt
- Tuggstimulerad saliv: 14,3 ml/5 min = normalt
- PAD läppkörtelbiopsi: ”autoimmun sialoadenit?”

Vid upptäckt av felaktig information eller länk, vänligen meddela faktaägare.